

Pedagogisch beleidsplan

SportBSO het Turfschip

Etten-Leur

Oktober 2022

Contactgegevens

Schipperstraat 2
4871 KK Etten-Leur

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 SportBSO het Turfschip

1.1. Inleiding	3
1.2 Doelstelling en visie	3
1.2.1. Visie op kinderen	3
1.2.2. Kinderparticipatie	4
1.2.3. Waarden van de groep	4
1.2.4. Individuele aspecten	4
1.3. Samenwerken met ouders	5
1.3.1. Intake en wennen	5
1.3.2. Overdracht	5
1.3.3. Informatie-uitwisseling SportBSO en basisonderwijs	5
1.3.4. Oudercommissie	6
1.4. Klachten	6

Hoofdstuk 2 Het kind

2.1 Competenties	7
2.1.1 Waarborgen emotionele veiligheid	7
2.1.2 Ontwikkelen van sociale competenties	7
2.1.3 Ontwikkelen persoonlijke competenties	8
2.1.4 Overdracht van normen en waarden	9
2.1.5 Structureel volgen ontwikkeling	9
2.1.6 Vroegsignalering	9
2.2 Grenzen aangeven	10
2.3 Omgaan met grensoverschrijdend gedrag	11
2.4 Zelfstandigheid	11
2.5 Pesten/plagen	12
2.6 Toezicht	12
2.7 Gezien worden	13
2.8 Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld	13

Hoofdstuk 3 De groep en organisatie

3.1. Huisvesting en omgeving SportBSO Het Turfschip	14
3.2. Ruimtes	14
3.3. Competenties Pedagogisch Medewerkers	15
3.4. Verhouding pedagogisch medewerker / kinderen	16
3.5. Gelegitimeerd afwijken van het Beroepskracht / Kind Ratio (BKR)	16
3.6. Mentorschap	17
3.7. Groepsregels	18
3.8. Komen en gaan	18
3.9. Eet- en drinkmoment	19
3.10. Verjaardag	20
3.11. Vriendjes	20
3.12. Ziekte	20
3.13. Inenting en vaccinatie	21
3.14. Achterwacht	21

3.15. Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach	21
3.16. Ondersteuning door andere volwassenen	22
3.17. Stagiaires en beroepskrachten in opleiding	22
Hoofdstuk 4 Spel en Activiteiten	
4.1 Dagingvulling en activiteiten	23
4.2 Vakantieprogramma	23
4.3 Ontwikkelingsgerichte spelmaterialen	23
4.4 Aanwezige spelmaterialen	24
Slotwoord	25

Hoofdstuk 1 SportBSO het Turfschip

Dit is het pedagogisch beleidsplan van de SportBSO voor de locatie het Turfschip. De SportBSO biedt buitenschoolse opvang voor kinderen van 4-12 jaar. De SportBSO is ontstaan vanuit de gedachte om tot een buitenschools aanbod te komen op het gebied van sport en spel. Door middel van dit concept krijgen kinderen meer beweging en komen ook met verschillende soorten sporten in aanraking, wat de keuze om in een latere levensfase voor een sport te kiezen zou kunnen vergemakkelijken.

1.1. Inleiding

SportBSO het Turfschip is een buitenschoolse opvang waarbij sport/bewegen en een gezonde leefstijl centraal staan. Het pedagogisch beleidsplan geeft medewerkers richting en houvast bij hun werk en biedt ouders en andere betrokkenen inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurt.

Met het op schrift stellen van de visie, de pedagogische uitgangspunten en de doelen wordt kwaliteit nagestreefd. Het maakt het pedagogisch handelen voor alle betrokkenen inzichtelijk en versterkt de professionaliteit.

Daar de maatschappij, en daarmee samenhangend de behoefte van de klanten, voortdurend in ontwikkeling is zal dit document regelmatig en tijdig worden geactualiseerd.

Waar gesproken wordt over medewerker, kan dit mannelijk of vrouwelijk zijn.

Waar gesproken wordt over ouder(s), kan het ook om verzorgers gaan.

Heeft u vragen of opmerkingen over dit pedagogisch beleidsplan, neem dan contact met ons op. Zie voor onze gegevens de voorkant van dit beleidsplan.

1.2. Doelstelling en Visie

De SportBSO streeft ernaar kinderen optimaal tot ontwikkeling te laten komen in sportief en motorisch opzicht. Kennismaken met sporten en bewegen, plezier hebben en het groeien in je sociale omgeving d.m.v. een gezonde levensstijl, die wij als SportBSO de kinderen mee willen geven. Dit alles in samenspraak met het kind zelf, zodat ze zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen invulling van hun vrije tijd op de SportBSO.

De SportBSO heeft haar visie verder uitgesplitst in meerdere facetten;

- Visie op kinderen
- Kinderparticipatie
- Basishouding
- Waarden van de groep
- Individuele aspecten

1.2.1 Visie op kinderen;

De volgende aspecten zijn uitgangspunten voor de ontwikkeling van een kind op de SportBSO.

- Emotionele veiligheid, plezier, aandacht, samen beleven en welbevinden zijn basisvoorwaarden voor de ontwikkeling van het kind.
- Inrichting, activiteiten en omgang stimuleren de ontwikkeling van het kind, zodat het spelenderwijs kan leren en ontdekken.
- Hoe het kind zich verder ontwikkelt, is afhankelijk van een wisselwerking tussen de aanleg van het kind en de omgeving.

- Ieder kind wordt geboren met bepaalde unieke eigenschappen en een eigen temperament.

1.2.2. Kinderparticipatie

Bij de SportBSO nemen we de mening en ideeën van kinderen serieus en geven we de kinderen de ruimte om hier iets mee te doen. Hierdoor krijgen kinderen nog meer vertrouwen in hun eigen mogelijkheden. Kinderen in de BSO-leeftijd kunnen vaak al goed meedenken, mee kiezen en meebeslissen, ze leren hier veel van. Kinderen die dat nodig hebben krijgen meer uitdaging en 'stille' kinderen krijgen een kans om zich te uiten.

De samenwerking tussen de kinderen en de medewerkers versterkt de onderlinge band en is goed voor de sfeer.

Bij de BSO speelt kinderparticipatie een belangrijke rol. Kinderparticipatie betekent letterlijk 'Kinderdeelname'. Kinderen nemen deel aan alle aspecten van de BSO. Belangrijk hierbij is dat de kinderen betrokken worden en dat er zoveel mogelijk geprobeerd wordt om de ideeën van de kinderen uit te voeren. De ideeën van de kinderen worden gerespecteerd en er wordt de tijd genomen om te luisteren naar hun mening. Op die manier zorgen we ervoor dat de opvang zoveel mogelijk aansluit bij de wensen en behoeften van de kinderen.

1.2.3. Waarden van de groep

Kinderen zullen op SportBSO vaak in groepen werken. Het samenzijn in een groep versterkt een aantal waarden:

Samen: samen dingen beleven, saamhorigheid, samen plezier maken, samen ontdekken, verdraagzaamheid en acceptatie.

De ander: je inleven in de ander, zorgen voor elkaar, eigen spel en samenspel, van elkaar leren en samendoen.

Jezelf: je gevoel van eigenwaarde, jezelf kunnen zijn, zelfvertrouwen vergroten, relaties aangaan, invoegen in de groep en uitproberen.

1.2.4. Individuele aspecten

Als SportBSO hebben wij naast groepswaarden ook individuele doelen gesteld voor het kind.

Wij willen dat het kind:

- Kennis maakt met zo veel mogelijk verschillende sporten;
- Zich motorisch breder ontwikkelt door deelname aan deze verschillende sporten;
- Aan de hand van het kindvolgsysteem zijn eigen ontwikkeling kan volgen.

Deze ontwikkeling wordt ook inzichtelijk gemaakt aan de ouders;

- Zich bewust is van de negatieve gevolgen van pesten.

De 1.3. Samenwerken met ouders

De SportBSO vindt het van groot belang om intensief contact te hebben met ouders. Het voornaamste doel van samenwerking en communicatie tussen ouders en medewerkers is wederzijds begrip voor en vertrouwen in elkaar. In zo'n sfeer voelt een kind zich geborgen. Ouders die erop vertrouwen dat hun kind in goede handen is, stralen dat vertrouwen uit naar hun kinderen. Als kinderen voelen dat hun ouders waardering hebben voor wat er op de opvang gebeurt, gaan zij er ook weer met een positief gevoel naartoe.

1.3.1. Intake en wennen

Het intakegesprek vindt plaats met een medewerker van de BSO, de voorkeur gaat uit naar de medewerker die ook mentor wordt van het kind. Tijdens het intakegesprek wordt er informatie gegeven over de locatie maar ook over de praktische zaken op de BSO, denk hierbij aan het laten zien van de ruimtes, hoe het haal en breng moment op de BSO verloopt, het vieren van verjaardagen enzovoort. Daarnaast vragen we de ouders ook naar bijzonderheden van het kind en eventuele voorkeuren of wensen. Denk hierbij aan eventuele allergieën, de ontwikkeling van het kind en/of andere noodzakelijke informatie. Voor de ouder(s) en het kind kan het fijn zijn dat het kind aanwezig is bij het intakegesprek. Op deze manier kan het kind alvast samen met zijn/haar ouders de BSO bekijken en kennismaken met de medewerkers. Het kind wordt dan ook bij het verdere verloop van het gesprek betrokken. Tijdens het intakegesprek worden afspraken gemaakt m.b.t. wennen.

Nieuwe kinderen kunnen twee weken voordat de opvang start 1 á 2 dagdelen komen wennen. Een ouder kan ervoor kiezen om hier wel of geen gebruik van te maken. Als een Nso-moment niet aansluit bij de behoefte van ouders en kind, doordat een kindje precies in de vakantie start bij de opvang. Dan kan het ook een (dag)deel komen wennen in de schoolvakanties. Wanneer er een kind komt wennen op de Bso wordt het voorgesteld aan de groep en stellen de andere kinderen zich voor aan het kind. We vragen aan de kinderen die al wat langer op de BSO zijn om het kind te ontvangen en wegwijs te maken, eventueel onder begeleiding van een medewerker. Verder zal de medewerker ervoor zorgen dat het kind wordt meegenomen in het ritme van de middag. Dit doen wij door het kind te vertellen wat we wanneer doen en op welk moment van de middag. Zo weet het kind wat er gaat gebeuren. Deze voorspelbaarheid creëert emotionele veiligheid, waardoor we het kind helpen om zich thuis te laten voelen.

1.3.2. Overdracht

Wij willen graag aansluiten bij wat het kind thuis meemaakt. Andersom is het ook fijn voor een kind als de ouders weten wat er op de BSO is gebeurd en thuis daarop kunnen voortbouwen. Daarom zorgen de mentoren voor een goede informatie-uitwisseling bij het halen en brengen, waarin gesproken wordt over wat het kind heeft gedaan en over hoe het is gegaan, maar ook om de algehele ontwikkeling van een kind. Zo wordt er met ouders overlegd of een kind extra gestimuleerd moet worden of juist moet worden afgeremd in bepaalde zaken. Ook wordt er besproken welke afspraken en regels er zijn gemaakt met een kind en waarom dat is gebeurd. We vragen ook aan de ouders om ons goed te informeren. Het is belangrijk om in goed contact te blijven met ouders en het kind zelf, dit om ervoor te zorgen dat het kind zich goed voelt en goed blijft voelen bij de SportBSO.

1.3.3. Informatie-uitwisseling SportBSO en basisonderwijs

We streven naar een doorlopende ontwikkellijn met het basisonderwijs waarin bijzondere gebruiken en gebeurtenissen eenvoudig worden overgedragen aan elkaar. Door een goede samenwerking met verschillende instellingen wordt tevens de zorg voor kinderen vergroot. De informatie-uitwisseling tussen de basisschool en SportBSO is aanvullend op de informatie die ouders zelf met de school of SportBSO uitwisselen. De ouders blijven primair verantwoordelijk voor hun kind en voor de communicatie met school en SportBSO. We gaan zorgvuldig en vertrouwelijk om met de informatie en vragen ouders om hun toestemming als de informatie-uitwisseling over de ontwikkeling van het kind en/of het afstemmen van de pedagogische aanpak gaat. De informatie-uitwisseling over alledaagse voorvallen/gebeurtenissen gebeurt zonder toestemming van ouders.

1.3.4. Oudercommissie

We doen onze uiterste best om een oudercommissie te vormen voor de locatie SportBSO het Turfschip. We benaderen ouders persoonlijk en hangen posters op om het onder de aandacht te brengen bij ouders. Op dit moment is het nog niet gelukt om een oudercommissie te vormen hierdoor maken we gebruik van een alternatieve ouderraadpleging. Dit wil zeggen dat ouders de mogelijkheid krijgen hun mening te geven op de uitvoering van het kwaliteitsbeleid, algemeen beleid, klachtenregeling, openingstijden en tarieven. We brengen het onder de aandacht bij ouders tijdens een breng- ophaalmoment en informeren ouders in een nieuwsbrief.

1.4. Klachten

Een goede en zorgvuldige klachtenprocedure is in ieders belang. Wij hebben daarom een interne en externe klachtenprocedure voor ouders opgesteld, die via de website beschikbaar is voor ouders of kan worden opgevraagd bij de locatiemanager. Als een ouder of medewerker een klacht heeft, raden wij ouders in het algemeen aan om situaties, waarover zij niet tevreden zijn, te bespreken op de plaats waar de klacht zich afspeelt en/of met de persoon om wie het gaat. Dat kan een medewerker of locatiemanager zijn. Een rustig gesprek kan vaak al veel oplossen. Zijn ouders na deze eerste stap niet tevreden, dan kunnen zij alsnog een klacht indienen.

Een klacht dient schriftelijk ingediend te worden en mag verstuurd worden per e-mail of per post. Zie voor adresgegevens de voorzijde van dit beleidsplan. SportBSO Het Turfschip zal binnen 4 werkdagen contact met u opnemen voor een afspraak om de klacht te bespreken. Raadpleeg bij klachten altijd eerst ons klachtenreglement. U vindt dit reglement op onze website op de pagina www.sportbsohetturfschip.nl

Klachten kunnen ook altijd direct worden voorgelegd aan de geschillencommissie. Wij zijn aangesloten bij de Geschillencommissie Kinderopvang.

Hoofdstuk 2 Het kind

2.1. Competenties

Uiteindelijk gaat het bij opvang om het welzijn van het kind. In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de competenties die kinderen moeten kunnen ontplooiën. Daarnaast wordt er ingegaan op veiligheid. Een kind heeft de behoefte om zich veilig te voelen, niet alleen door een veilige omgeving te creëren voor het kind maar ook doordat het kind zijn of haar emoties tot uiting kan brengen. Voor een kind is het van belang dat hij of zij zich goed kan ontwikkelen, binnen de opvang zal daarvoor ook ruimte gecreëerd moeten worden. Tevens wordt ingegaan op het hanteren van normen en waarden binnen de opvang.

2.1.1. Waarborgen emotionele veiligheid

Elk kind heeft het recht om onvoorwaardelijk geaccepteerd te worden. Hoewel het noodzakelijk is om bepaald gedrag te verbieden, dienen gevoelens serieus genomen te worden. Een kind heeft recht op respect en moet de ruimte krijgen om zich op eigen wijze te ontwikkelen. Binnen de opvang mag geen verbaal of fysiek geweld gebruikt worden.

Een kind heeft basisbehoeften, zoals de behoefte aan voeding, slaap, aandacht en genegenheid. Binnen de opvang dient te worden gestreefd dusdanig te handelen dat aan deze behoeften kan worden voldaan. Het is belangrijk dat een kind zich veilig en geborgen voelt. Een kind moet bekend zijn met de plaats en de manier van opvang.

De SportBSO is van mening dat de medewerker het kind en zijn emoties en gevoelens serieus neemt en steunt. Er moet een opvangplek zijn die warmte en geborgenheid aan het kind biedt. De medewerker is consequent en handelt op een duidelijke manier. Daarbij wordt het kind ondersteund bij het verwerken van gevoelens. De medewerker begeleidt het kind bij emoties zoals verdriet, boosheid, angst en vreugde.

2.1.2. Ontwikkelen van sociale competenties

De opvoeding is gericht op de ontplooiing van een kind tot een zelfstandig, creatief en assertief persoon en op het aanleren van sociale vaardigheden. Een kind heeft recht op individuele aandacht en zorg waarbij tevens rekening gehouden wordt met het belang van de groep als geheel. Het individu mag niet lijden onder de groep, maar de groep mag ook niet lijden onder het individu.

De SportBSO vindt dat een medewerker het kind waardering hoort te geven. Lichamelijke straffen kunnen hierbij nooit van toepassing zijn. Over het corrigeren, negeren en belonen van gedrag worden afspraken gemaakt met de medewerkers.

De ontwikkelingsgebieden zoals lichamelijke ontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, verstandelijke ontwikkeling en creatieve ontwikkeling moeten binnen de opvang plaatsvinden. De aangeboden activiteiten moeten als geheel de ontwikkeling van het kind op al deze gebieden ondersteunen. Hierbij worden enkele voorbeelden gegeven welke passend zijn in de leeftijdscategorie van het kind.

- Vanaf 4 jaar: Boeken, tekenen, puzzels, poppen, speelauto's, step, springtouw, leren tellen, schrijven, lichamelijke beweging gericht op: klimmen/klauteren – glijden – balbaanherkenning – tikspellen – springen – rennen – groepsspelletjes.

- Vanaf 6 jaar: Lezen en schrijven, lego, puzzelen, buiten spelen, alleen of samen met vriendjes, lichamelijke beweging gericht op: klimmen – tikspellen – glijden – balspellen/balspelen met voorwerp – diepspringen – rennen – duikelen – over de kop gaan, groepsspelletjes.
- Vanaf 9 jaar: Buiten spelen, tafeltennis, air-hockey, zelf activiteiten en bezigheden uitvoeren, lichamelijke beweging gericht op: totaalspellen zoals tennis, voetbal, volleybal, hockey, etc. stoeispellen, salto's, handstand overslag, afgooispellen.

Elk kind ontwikkelt zich in een eigen tempo en zal zich op het ene gebied wat sneller en beter ontwikkelen dan op een ander gebied. Dat maakt ieder kind ook uniek en bijzonder. De medewerker begeleidt, volgt en stimuleert het kind in zijn ontwikkeling en houdt de ouders op de hoogte van deze ontwikkelingen. De medewerker begeleidt het kind doormiddel van veel persoonlijk contact. Meerdere malen op een dag zal de medewerker proberen korte gesprekjes met het kind aan te gaan. Hierdoor krijgt de medewerker een goed beeld van het kind en kan hij/zij hierdoor het kind uitdagingen blijven bieden. Op deze manier zal een kind zich blijven ontwikkelen.

Binnen de ontwikkelingsgebieden stimuleert de medewerker het kind tot het krijgen van een actieve en zelfstandige houding, passend bij de leeftijd. Daarnaast worden verschillende activiteiten aangeboden die ook ruimte voor een eigen invulling openlaten en verschillende ontwikkelingsniveaus ondersteunen. De medewerker ondersteunt de ontwikkeling van het zelfvertrouwen door het kind zelf problemen te laten oplossen. Wanneer het probleem niet opgelost kan worden door het kind zelf, zal de medewerker hulp bieden. Het kind zal leren om rekening te houden met de ander, maar ook om voor zichzelf op te komen. Hiernaast is het van belang dat het kind leert om zijn behoeften op de juiste manier aan anderen duidelijk te maken. De medewerker begeleidt het kind hierbij.

Ook de sociale competenties binnen de groep worden door de medewerker bekeken. Wanneer een kind het moeilijk heeft in een groep dan zal de medewerker tijdens korte gesprekjes met het kind handvaten bieden. Een kind voelt zich op deze manier makkelijker binnen de groep. Mocht dit niet werken zal tijdens de overdracht met ouders het gedrag worden besproken. Wanneer gewenst, is het ook mogelijk om ouders handvaten mee te geven zodat thuis het juiste gedrag gestimuleerd kan worden.

2.1.3. Ontwikkelen persoonlijke competenties

Met het begrip persoonlijke competentie worden persoonskenmerken zoals bijvoorbeeld veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit bedoeld. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Ieder kind ontwikkelt zijn verstandelijke en lichamelijke mogelijkheden in zijn eigen tempo. Kinderen worden dan ook niet aangesproken op hun leeftijd maar op hun mogelijkheden. Het ene kind is eraan toe om met vier jaar aan sporten te beginnen terwijl het andere kind daar absoluut nog niet aan toe is. De SportBSO stimuleert kinderen in hun talenten, wat ervoor zorgt dat kinderen zich kunnen ontwikkelen in hun persoonskenmerken.

Zelfstandigheid is een persoonskenmerk waar al vroeg mee wordt begonnen. De oudere kinderen op de BSO mogen, indien ouders daarvoor toestemming hebben gegeven, alleen van school naar de BSO fietsen. De SportBSO stimuleert kinderen door dingen voor te doen en duidelijk te zijn in de opdrachtjes. De medewerkers komen met initiatieven om kinderen nieuwe ideeën te geven en stimuleren hun hierop voort te borduren. Het is belangrijk om het geduld op te brengen om dingen die je zelf veel sneller zou kunnen, toch door de kinderen te laten doen (als ze daartoe in staat zijn),

bijvoorbeeld huishoudelijke taken rondom de eet- en drinkmomenten. Kinderen hebben van nature de behoefte om nieuwe mogelijkheden te ontdekken. Op een gegeven moment willen ze niet meer geholpen worden en dit wordt door de medewerkers gerespecteerd. De kinderen die de buitenschoolse opvang bezoeken zijn al vrij zelfstandig. De medewerkers proberen de kinderen te stimuleren door ze aan te moedigen steeds meer zelf te doen. Er wordt verantwoordelijkheid gegeven die ze aankunnen en kinderen worden geprezen als iets lukt. De medewerkers geven de kinderen het gevoel dat ze best fouten mogen maken. Samen met de medewerkers kunnen ze deze fouten evalueren en in toekomst voorkomen.

2.1.4. Overdracht van normen en waarden

Het beleid van de SportBSO is erop gericht de normen en waarden van ouders en de medewerker op elkaar af te stemmen.

De SportBSO adviseert de ouders en de medewerkers om in de omgang met het kind gelijke en duidelijke normen en waarden te hanteren. De medewerker stimuleert gewenst gedrag bij het kind.

De belangrijkste normen en waarden zijn: eerlijk zijn, medeleven hebben, afspraken nakomen, respect en waardering voor de ander hebben en tonen.

De SportBSO vindt dat binnen het besteden van aandacht aan rituele uitingen van normen en waarden, zoals officiële en religieuze feestdagen inspraak van de ouders nodig is. Daarnaast is het besteden van aandacht aan persoonlijke feestdagen als een verjaardag in overleg met de ouders wenselijk. Ook deelname aan buitenhuiselijke activiteiten, zoals een bezoek aan het zwembad of andere sportverenigingen, dient in overleg met de ouders te gebeuren.

2.1.5. Structureel volgen van de ontwikkeling

Alle kinderen op de SportBSO worden minimaal 1 keer per jaar geobserveerd en de ontwikkeling wordt geregistreerd door hun eigen mentor. Dit wordt gedaan via de observatielijst 'Welbevinden in Situaties' (WIS). Eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling worden op deze manier gesignaleerd en ouders worden doorverwezen naar passende instanties voor verdere ondersteuning wanneer dit het geval is. De mentor gaat met de ouders van het kind in gesprek wanneer dit nodig of gewenst is. De mentor zal dit doen door mondeling of per mail met de ouders een afspraak in te plannen. Ouders zijn op de hoogte wie de mentor van hun kind is via Bitcare en ook dat de mentor hun kind zal observeren.

2.1.6. Vroegsignalering

Hieronder is beschreven hoe wij bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind of andere problemen signaleren en ouders kunnen doorverwijzen naar passende instanties die hierbij verdere ondersteuning kunnen bieden. Ook is beschreven hoe de medewerkers zijn toegerust voor deze taak en op welke wijze zij daarbij worden ondersteund. Wanneer bijzonderheden worden gesignaleerd wordt van de mentor verwacht dat alle stappen in zijn/haar 'mentormap' worden bijgehouden.

We bespreken de mogelijkheden van zorg en opvang voor kinderen die ons opvallen in gedrag en/of ontwikkeling met ouders en met elkaar als team.

We hanteren 3 zorgcriteria:

1. Welzijn en ontwikkelingskansen voor het kind in deze groep (is het gebaat bij reguliere groepsopvang en voelt het zich veilig en gezien in de groep?)

2. Welzijn en ontwikkelingskansen voor de andere kinderen uit deze groep waarin het zorgkind geplaatst is (groepssamenstelling, voldoende aandacht voor het groepsproces, voldoende individuele aandacht voor alle kinderen)

3. De praktische mogelijkheden en de vaardigheden van het team (competenties en stabiliteit van medewerkers om het kind te begeleiden in de groep met de andere kinderen)

We hebben regelmatig tijdens vergaderingen een kindbespreking op groepsniveau waarin we bijzonderheden van kinderen met elkaar doorspreken. Als een medewerker merkt dat een kind opvallend gedrag vertoont, bijzonderheden in de ontwikkeling laat zien en/of specifieke zorg nodig heeft, bespreekt ze dit zo spoedig mogelijk met de ouders. Bijvoorbeeld in een informatiewisseling bij het breng- haalmoment. En indien mogelijk natuurlijk met het kind zelf. Er kan altijd een aparte afspraak gemaakt worden voor een gesprek met ouders. In overleg met ouders benaderen we ook de school.

Vervolgstappen:

We leggen contact met het zorgteam van de basisschool. In dit zorgteam zijn schoolmaatschappelijk werker en jeugdverpleegkundige van de GGD vast vertegenwoordigd, naast de directeur en intern begeleider van de school. Bij opvallendheden in het gedrag of ontwikkeling van een kind legt de mentor in overleg en met toestemming van ouders en de directeur het eerste contact met de jeugdverpleegkundige van de GGD.

Als de zorgen blijven en de gekozen oplossingen en afspraken onvoldoende effectief zijn, kan de directeur, met instemming van ouders, een Intern Kindergericht Overleg (IKO) aanvragen. Ze bespreekt dan de zorgen met collega-deskundigen binnen de organisatie. Bij voorkeur sluiten ouders aan bij dit gesprek.

Vanuit het IKO kunnen we verdere afspraken maken over hoe we het kind kunnen opvangen en wat ouders en wij als opvang nog kunnen doen, bijv. video opnames op de groep en/of thuis of observaties door de jeugdverpleegkundige of andere (extern) deskundigen. We bieden ook ondersteuning bij een eventuele verwijzing naar bijv. de GGD of maatschappelijk werk.

2.2. Grenzen aangeven

Vooral jonge kinderen hebben een enorme drang om de wereld om hen heen te ontdekken. Zonder deze drang zou een kind zich niet goed ontwikkelen. De drang de wereld te ontdekken stimuleert het kind te praten en sociale contacten aan te gaan, nieuwe activiteiten op te pakken en uit te proberen. Deze behoefte om de wereld te ontdekken vraagt van medewerkers behalve aanmoediging ook begeleiding en begrenzing. De visie vanuit de SportBSO is dat een kind regels nodig heeft, ten behoeve van de veiligheid van het kind. Begeleiding en begrenzing brengen het kind ook de basisregels bij van de sociale omgang. Door te begeleiden en te begrenzen leert het kind tevens normen en waarden. Zo leert het kind ook rekening houden met de gevoelens en wensen van een ander.

Regels bieden een kind houvast en duidelijkheid en hierdoor ook veiligheid. Het kind weet zowat er van hem of haar wordt verwacht. Omgekeerd weet het kind ook wat het van de medewerkers kan verwachten. Deze duidelijkheid en veiligheid helpen het kind om zelfvertrouwen op te bouwen.

Het is belangrijk dat iedereen zich aan de regels houdt. De uiteindelijke verantwoordelijkheid met betrekking tot grenzen te bewaken ligt in de handen van de medewerkers. Zij moeten aangeven waar

de grenzen liggen en de kinderen aanspreken indien zij hierover heen gaan. De groep zelf heeft echter ook een verantwoordelijkheid naar elkaar toe. Kinderen worden zo vroeg mogelijk geleerd zelf in gesprek met anderen te gaan, elkaar te helpen bij het behouden van een goed groepsklimaat.

Grenzen stellen betekent natuurlijk niet alleen dingen verbieden, maar ook aangeven wat wel mag. Goed en gewenst gedrag moet juist gestimuleerd worden. Kinderen zullen grenzen gaan aftasten. Dit is normaal gedrag. De medewerkers zijn consequent en vastberaden hierin. Grenzen worden duidelijk, vriendelijk en beslist aangegeven. Ook lichaamstaal is hierin belangrijk, een boodschap moet duidelijk overkomen, lichaamstaal moet in overeenstemming zijn met wat uitgesproken wordt.

2.3. Omgaan met grensoverschrijdend gedrag

Ieder kind is welkom bij de SportBSO, als uniek persoon met sterke en minder sterke kanten. Onze medewerkers zijn in staat om te gaan met deze eigenheid van individuele kinderen. Een kind moet echter wel passen binnen de structuur en de sfeer van de groep. Dit betekent dat een kind zich moet kunnen houden aan regels en afspraken die met elkaar gemaakt worden over veiligheid, respect naar de omgeving en mensen, en sociale omgang. Er is een open klimaat waarbij iemand fouten moet kunnen maken. Daarbij is van belang dat een kind aanspreekbaar is op zijn of haar gedrag en dat het de mogelijkheid moet bezitten om te leren van zijn of haar fouten. Mocht dat niet mogelijk zijn dan is het de vraag of de SportBSO de best passende plek is voor dit specifieke kind. Om de veilige en vertrouwde sfeer met elkaar in stand te houden, moet het duidelijk zijn voor iedereen dat herhaaldelijk grensoverschrijdend gedrag niet getolereerd kan worden.

Zoals hierboven beschreven is het van groot belang dat een kind aanspreekbaar is op zijn of haar gedrag en in staat is te leren van zijn of haar fouten. Mocht dat niet mogelijk zijn dan zal daar met alle betrokkenen over gesproken worden (ouders, kind en begeleiding) en waar nodig en mogelijk aanvullende maatregelen worden genomen.

Gedurende het gehele proces wordt intensief gecommuniceerd met ouders, er worden gesprekken met alle betrokkenen gevoerd, maar afspraken worden ook in het kinddossier vastgelegd. Gemaakte afspraken worden altijd schriftelijk aan ouders bevestigd, via de mail of per brief. Indien communicatie met ouders niet of nauwelijks mogelijk is kan dit ook een reden zijn om de plaatsingsovereenkomst te ontbinden.

Vanaf het begin van dit proces worden de directeurs erbij betrokken. De directeurs worden ten allen tijden ingelicht over de voortgang en nieuwe afspraken. Verslaglegging van de gesprekken en gemaakte afspraken worden z.s.m. op papier gezet en bewaard in het kinddossier. In het intakegesprek wordt hiernaar verwezen en wordt dit doorgesproken.

2.4. Zelfstandigheid

Naarmate een kind ouder wordt zal het in het algemeen meer eigen ruimte zoeken en nieuwe dingen en plekken willen gaan ontdekken. De mate van zelfstandigheid en vrijheid nemen in het algemeen toe naarmate kinderen ouder worden. Niet elk kind is echter hetzelfde. Elk kind is immers uniek, verschilt in waar hij of zij mee bezig is en waar hij of zij aan toe is. De mate van vrijheid en zelfstandigheid zal dan ook per individu bepaald worden en niet per groep. Op deze manier wordt een op elk kind toegesneden pakket ontwikkeld waar het zich goed en veilig bij voelt. Het is niet goed om een kind te overvragen. Als het nog niet toe is aan nieuwe stappen zal het zich daardoor onveilig gaan voelen. Maar een kind mag ook niet ondervraagd worden. Er zal immers sprake moeten kunnen zijn van groei en ontwikkeling.

Wat voor een kind goed is, waar het aan toe is, wat het kan en mag en wat het (nog) niet kan en mag, wordt in gezamenlijkheid afgesproken met ouders, kind en begeleiding vanuit de SportBSO. Om geen verwarring te krijgen worden dit soort zaken vastgelegd in het kindprofiel op Bitcare. Het betreffen onder andere zaken op het gebied van vervoer, spelen en de mate van toezicht. In het profiel staan de afspraken maar kunnen ook nieuwe op het individu toegesneden zaken worden vastgelegd (m.b.t. de voor dat kind specifieke situatie).

De mate van zelfstandigheid/vrijheid kan alleen gehandhaafd worden wanneer alle partijen zich houden aan de afspraken zoals vastgesteld. Mochten afspraken niet nagekomen worden dan vindt overleg plaats tussen de drie partijen. Er wordt besproken hoe verder te gaan.

2.5 Pesten/plagen

Iemand van zijn fiets aftrekken: dat kan plagen zijn, maar ook pesten. Het is plagen als de kinderen aan elkaar gewaagd zijn: de ene keer doet de een iets onaardigs, een volgende keer is het de ander. Het is een spelletje, niet altijd leuk, maar nooit echt bedreigend. Door elkaar te plagen leren kinderen om met conflicten om te gaan. Het hoort bij het groot worden. Bij pesten wordt een slachtoffer uitgezocht om de baas over te spelen, veelal op een bedreigende manier. De pestkop misbruikt zijn macht: het slachtoffer wordt geslagen, uitgescholden, vernederd, gekleineerd. Vaak is er een groepje kinderen dat meedoet met de pestkop, dit zijn de meelopers. Naast deze openlijke vormen van pesten komen ook vormen van pesten voor die niet zichtbaar zijn. Bijvoorbeeld als een kind altijd wordt buitengesloten, nooit ergens aan mee mag doen, op geen enkel feestje wordt uitgenodigd.

Pesten is geen eenvoudig probleem. Toch wil de SportBSO pesten bestrijden en dit is ook mogelijk zolang het serieus wordt genomen. Dat betekent dat kinderen moeten weten dat ze om hulp kunnen aankloppen bij de mensen om hen heen. Voor de medewerkers betekent het, dat ze aandacht moeten hebben voor de signalen van de kinderen. Ze moeten luisteren naar wat de kinderen te vertellen hebben en daarover praten.

Vijandig gedrag, zoals slaan, pesten en plagen wordt besproken. Er wordt ingegrepen als er een kind door een ander wordt geplaagd door: met de plager te praten, of bij herhaling van ongewenst gedrag hem een paar minuten apart te zetten van de groep. Afhankelijk van de ruimte wordt er gekeken waar ruimte is om het kind even apart te zetten, de medewerker geeft deze plek aan. Daarna wordt het gedrag kort nabesproken en wordt de situatie daarmee afgesloten. Er moet steeds ruimte zijn om opnieuw te beginnen.

De medewerkers laten kinderen zien dat andere kinderen door plagen verdrietig kunnen worden en reiken hen voorbeelden aan hoe zij dit weer kunnen goedmaken. Hierdoor leren kinderen ook rekening houden met anderen. Anderzijds wordt geprobeerd de kinderen die geplaagd worden te leren weerbaarder te worden. Dit wordt gedaan door hen eerst te laten proberen een conflict zelf op te lossen. Lukt dit niet dan helpen de medewerkers hen om door middel van een gesprekje voorbeelden aan te reiken hoe zij zichzelf weerbaarder kunnen maken.

Wanneer er zich ernstige pestsituaties voordoen wordt contact gezocht met partnerinstellingen waar de kinderen komen, zoals bv de school. Om af te stemmen en communicatie naar ouders uniform maar soms ook gemeenschappelijk te doen.

2.6. Toezicht

De medewerkers zijn als eerste verantwoordelijk voor het welzijn en de ontwikkeling van de kinderen. Hun belangrijkste taak is voortdurend naar de kinderen te kijken en te luisteren, daarin de vraag te ontdekken die het kind stelt en dat binnen de grenzen van de veiligheid te bieden. Dit stelt hoge eisen aan sensitiviteit, concentratie en creativiteit.

Toezicht is een belangrijk begrip binnen de SportBSO. Bij kinderen in de leeftijd van 4 tot 7 jaar is er altijd sprake van toezicht. Wij achten kinderen van die leeftijd niet in staat om juist te reageren op noodsituaties en op een juiste manier samen te spelen. Vandaar dat deze kinderen nooit alleen zijn. Op deze manier kunnen de medewerkers goed zien of er iets mankeert aan een kind, waar het is en wat het doet. Ook is toezicht van belang om een goede overdracht te kunnen verzorgen naar ouders. Om kinderen een gevoel van privacy te geven mogen ze wel alleen in een ruimte zijn, maar dan alleen als er via grote ramen op hen gelet kan worden.

Ook kinderen uit de hogere leeftijdsgroepen staan onder regelrecht toezicht van één van de medewerkers. Daar gelden echter minder strikte normen wat betreft het directe toezicht. Vanaf een jaar of 7 kunnen kinderen, mits overeenstemming met ouders, vrijheden verdienen die hen de gelegenheid biedt om zonder toezicht te spelen, bijvoorbeeld buiten of in een andere ruimte waar niet altijd iemand bij aanwezig hoeft te zijn. Wel dient daaraan vooraf altijd eerst overlegd te worden met de medewerkers om te kijken of het past op dat moment, en/of er toestemming is voor deze specifieke situatie. Ouders, kind en medewerkers dienen het eens te zijn over deze vrijheden. Deze vrijheden worden in Bitcare vastgelegd. Bijkomend voordeel van het feit dat kinderen steeds in overleg moeten gaan met de medewerkers over waar ze heen willen en wat ze willen gaan doen is dat geen enkel kind anoniem is gedurende een opvangdag. Door het invoeren van dit soort momenten heb je in ieder geval 4 á 5 keer per opvangmiddag contact met een kind. Deze één op één momenten nodigt uit tot een praatje, biedt de gelegenheid om te zien hoe het met het kind is, biedt aanknopingspunten tot het doen van nieuwe activiteiten etc. Op deze manier staan niet alleen de aandacht zoekende kinderen centraal, maar krijgt elk kind de ruimte om zich te laten zien.

2.7. Gezien worden

Ieder kind verdient het om gezien te worden. Sommige kinderen vragen van nature meer aandacht voor zichzelf, anderen hebben de neiging om zich kleiner of zelfs onzichtbaar te maken. De SportBSO hanteert het principe dat ieder kind gezien moet worden, letterlijk en figuurlijk. Dit betekent dat er elke dag meerdere malen echt contact is met het kind, dit gebeurt soms op initiatief van het kind en anders neemt de medewerker het initiatief.

Op groepsniveau is bewust gekozen voor een vast aantal eet- en drinkmomenten per dag, waar ieder kind altijd bij zit. Hier worden kinderen gestimuleerd om iets te vertellen, iets te delen met de groep. Een veilig groepsklimaat is hierbij van groot belang. Op individueel niveau wordt er van de kinderen gevraagd om iedere keer als zij iets (willen) gaan doen dit te melden aan de medewerkers. Bijvoorbeeld bij het naar de wc gaan, als zij een activiteit willen gaan doen of bijvoorbeeld naar een andere ruimte gaan. De medewerkers weten op deze manier waar de kinderen zijn. Een ander doel hiervan is dat alle kinderen een aantal keren op een dag contact hebben met de medewerkers. Het betreft een klein contactmoment, maar de kinderen worden hierdoor gezien en er wordt met ze gesproken. Een klein contact moment kan altijd leiden tot een groter contactmoment. Het kind is in ieder geval nooit anoniem of onzichtbaar.

2.8. Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

De SportBSO volgt de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld dat wordt ingezet bij vermoedens of signalen van kindermishandeling of verwaarlozing. De meldcode beschrijft de te volgen stappen en ieders verantwoordelijkheid bij signalen van mishandeling, seksueel misbruik en huiselijk geweld. In een gesprek met de ouder bespreken we de vermoedens en leggen de werkwijze van de meldcode uit. Het uitgangspunt is het delen van zorg, zonder oordeel, om het welbevinden van het kind te verbeteren.

Meer informatie vindt u in het protocol kindermishandeling en huiselijk geweld.

Hoofdstuk 3 De groep en organisatie

In dit hoofdstuk geven we antwoord op vragen zoals: Welke ruimtes worden er gebruikt? Welke eisen worden er aan de medewerkers gesteld? Hoe is de groep ingedeeld? Hoe wordt alles geregeld? Waar kan een kind zich ontspannen? Waar kan een kind uitbundig spelen? Wat te doen als een kind ziek is? Mag mijn vriendje mee naar de BSO? Ik ben jarig?

3.1. Huisvesting en omgeving SportBSO het Turfschip

SportBSO het Turfschip is gehuisvest in een modern complex te Schipperstraat 2, 4871 KK te Etten-Leur.

SportBSO het Turfschip biedt ruimtes aan die geschikt zijn voor momenten van sport- en spel en rust. Ze zijn afgestemd op het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen. Er is een veilige en gezonde omgeving gecreëerd waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Wij waarborgen de veiligheid en gezondheid van de kinderen met een actueel veiligheids- en gezondheidsbeleid.

3.2. Ruimtes

SportBSO het Turfschip kan gebruik maken van verschillende ruimtes in het complex. De sportzalen zijn voorzien van de juiste voorzieningen met betrekking tot schone lucht, veilige beweegruimte, hygiëne, nooduitgangen en brandveiligheid. Wilt een kind sporten dan gaan ze mee naar 1 van de sportzalen en als een kind wil spelen, kan er gewoon gespeeld worden in de groepsruimte. Door het werken met verschillende ruimtes waarborgen we bovendien een stuk privacy van het kind, en geven we het kind de veiligheid om ongestoord te kunnen spelen. Ook wordt door verschillende ruimtes de ontwikkeling van het concentratievermogen gestimuleerd en wordt er voorkomen dat er storende prikkels zijn in het spel. Om de rust te bevorderen in de groeps- en activiteitenruimtes is er sprake van een duidelijke structuur in de ruimtes, alle materialen hebben hun eigen plek en daar worden ze ook weer teruggeplaatst. Hier zijn afspraken en regels over gemaakt. Is een kind uitgespeeld met een spel, ruimt hij deze eerst op en dan mag hij een nieuwe uitkiezen.

Via de ingang aan de zijkant van het complex kom je in het centrale gedeelte waar je alleen met een kindvriendelijke trap omhoog kunt lopen. Via een gang bereik je de kleedkamers en sportzalen. De andere ruimtes zijn op slot of in gebruik waardoor kinderen daar niet binnen kunnen komen. Op de begane grond aan de rechterkant van het centrale gedeelte bevindt zich groepsruimte (1).

Groepsruimte 1: De groepsruimte is huiselijk ingericht met tafels en stoelen. In deze ruimte wordt er gegeten, gedronken en gepraat met elkaar. Na het eten en drinken kan de ruimte gebruikt worden voor bijvoorbeeld een spelletje te doen te tekenen of een boekje te lezen. Tijdens het eet- en drinkmoment wordt er niet gespeeld. Wij maken gebruik van de toiletten aangrenzend aan de ruimte.

Gymzalen: SportBSO het Turfschip heeft beschikking over 2 gymzalen met in totaal 700 vierkante meter. Alle kinderen kunnen van de gymzalen gebruik maken. Kinderen mogen niet zelfstandig naar de gymzaal, er moet altijd een medewerker aanwezig zijn in de gymzalen. Op maandag, dinsdag en donderdag worden in de gymzalen van 16.00 tot 16.45 sport- spel activiteiten aangeboden na 16:45 is er ruimte voor vrij spel. Bijna alle sporten kunnen bij SportBSO het Turfschip worden aangeboden en er wordt ook veel gevarieerd.

Buitenterrein: SportBSO het Turfschip heeft geen eigen buitenterrein. Wanneer wij toch buiten gaan spelen zal dit gebeuren bij het 'Cruif-veldje' aan de Leurse Dijk, op ongeveer 200 meter afstand van de accommodatie het Turfschip. De kinderen spelen onder toezicht van medewerkers buiten. Het buitenterrein is omheind maar niet afgesloten, daarom hebben we duidelijke afspraken met de kinderen over het buitenspelen. Om de veiligheid te kunnen blijven waarborgen moeten de kinderen in het zicht blijven.

3.3. Competenties Pedagogisch Medewerker

De SportBSO heeft als uitgangspunt dat medewerkers het leuk en plezierig vinden om met kinderen om te gaan. De medewerkers zijn in het bezit van een geldig diploma pedagogisch medewerker, ALO- of CIOS. De medewerkers zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag, afgegeven volgens de Wet justitiële documentatie. Deze verklaring is bij aanvang van dienstverband niet ouder dan twee maanden.

De medewerkers beschikken over een diploma of ervaringscertificaat dat voldoet aan de eisen conform de wet kinderopvang. Tevens beschikken medewerkers over een geldig en geregistreerd certificaat kinder-EHBO. De SportBSO ondersteunt de medewerkers bij het behalen van de benodigde certificaten. Ervaring en kennis op het gebied van de basisbehoeften van kinderen in de verschillende ontwikkelingsfasen zijn een vereiste. Daarnaast moeten de medewerkers in staat zijn om de in dit beleidsstuk genoemde competenties in de praktijk toe te passen.

Het samenwerken met de ouders en het respecteren van hun opvattingen wordt door de SportBSO als vanzelfsprekend beschouwd. De medewerkers dienen in noodsituaties adequaat te kunnen handelen.

De SportBSO vindt de volgende verzorgende aspecten in de opvang van belang:

- A Hygiëne, waaronder handen wassen, speelgoed schoonhouden, het vermijden van contact met ontlasting/urine, het afdekken van blaasjes/wondjes, het hebben van gepaste reservekleding, neus snuiten.
- B Voeding: Hoeveelheid en aard van de voeding.
- C Ziekte: Wat doet de pedagogisch medewerker als het kind ziek wordt?

De medewerkers en ouders maken voorafgaand aan de opvang duidelijke afspraken over de hierboven genoemde punten. Daarbij informeert de medewerker de ouders onmiddellijk indien een kind afwijkend gedrag vertoont, of als er aanwijzingen zijn voor ziektes. Bij medische redenen, deze die tot de normale zorg- en begeleidingstaken gerekend mogen worden, mag verantwoord handelen van de medewerkers worden verwacht. Specialistische medische hulp en begeleiding kunnen medewerkers niet geven. Wel moet de medewerker in staat zijn om eerste hulp bij kindongelukken toe te passen.

Ouders vertrouwen de SportBSO hun kind toe. Zij moeten met zekerheid weten dat hun kind in goede handen is: Mensen met een groot besef van verantwoordelijkheid en de nodige kennis en ervaring op het gebied van het opvoeden van kinderen.

3.4. Verhouding pedagogisch medewerker/kinderen

Aandacht voor een kind moet gewaarborgd blijven. Vandaar dat er op de SportBSO wordt gewerkt met een beroepskracht-kindratio van 1 op 11 waarvan minimaal 2 kinderen 7 jaar of ouder zijn. Als

dit niet het geval is dan houden we een beroepskracht-kindratio aan van 1 op 10. Dit betekent dat er een extra medewerker zal worden ingezet afhankelijk van de leeftijdsopbouw bij meer dan 10 of 11 kinderen. Wij werken met een basisgroep van 4 tot 13 jaar die maximaal uit 22 kinderen bestaat waarvan maximaal 4 kinderen minimaal 7 jaar of ouder zijn. Bij het gebruik van meerdere basisgroepen worden de kinderen op basis van hun basisschool ingedeeld.

De kinderen worden in één vaste basisgroep geplaatst. Om het samenspel met leeftijdsgenootjes te bevorderen spelen de kinderen bij beweging, sport en spel in de zaal groepsoverstijgend samen. De kinderen worden structureel samengevoegd, omdat er een ander samengestelde groep wordt gecreëerd op basis van leeftijd of persoonlijke ontwikkeling. Door het versturen van het inschrijfformulier geven ouders toestemming voor het samenvoegen van groepen.

Ouders kunnen een flexibele of extra dag aanvragen via Bitcare. Het kunnen toezeggen van een flexibele of extra dag is afhankelijk van het aantal al aanwezige kinderen op de groep en de personeelsbezetting. De vaste medewerker van de betreffende groep kijkt samen met ouders of deze extra opvang mogelijk is in de huidige basisgroep of in een andere basisgroep. Hierbij wordt bekeken of er vriendjes zijn en of er een bekende medewerker aanwezig is. Als laatste wordt tussen ouders en medewerkers afgestemd wie het kind opvangt, wie er op de groep staat, wat belangrijke aandachtspunten zijn voor het kind en of er bijzonderheden zijn.

Ouders van kinderen met een reguliere aanmelding worden standaard geplaatst. Mocht er een overschrijding plaatsvinden van de beroepskracht-kindratio, dan zal er een extra medewerker worden ingezet.

3.5. Gelegitimeerd afwijken van het Beroepskracht / Kind Ratio (BKR)

Wij werken volgens de wettelijke kwaliteitseisen voor het aantal medewerkers op de groep in verhouding tot het aantal kinderen. Dit is de beroepskracht-kindratio, afgekort BKR.

De wet biedt ons onder bepaalde voorwaarden de mogelijkheid om per opvang dag tot maximaal 50% minder medewerkers in te zetten dan volgens de beroepskracht-kindratio is berekend. Dit is: gelegitimeerd afwijken van de beroepskracht-kindratio (BKR) Ook wel 3 uursregeling of ½ - uursregeling genoemd.

Hieronder staat beschreven wanneer wij mogelijk wel en wanneer wij mogelijk niet afwijken. Dit is gebaseerd op het huidige breng en haal gedrag van onze ouders. Mocht het voorkomen dat door onvoorziene omstandigheden de BKR niet klopt dan blijft er een medewerker langer op locatie.

Voorschoolse opvang

Tijdens de voorschoolse opvang wijken wij niet af van de BKR. Momenteel is het kindaanbod op de dagen minder als 11 en werkt er een medewerker vanaf 07.00-08.45. De kinderen zijn er nooit allemaal voor 07.30 en daarom wijken wij niet af van de BKR.

Naschoolse opvang

SportBSO het Turfschip heeft momenteel 1 basisgroep, met een maximaal aantal van 22 kinderen. Afhankelijk van de toename in kindaanbod kunnen er nog 2 basisgroepen worden toegevoegd. In de huidige basisgroep zitten alle kinderen die momenteel gebruik maken van de naschoolse opvang in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar. Het ophaalmoment en eet- en drinkmoment vindt plaats met een vaste medewerker. Na het eet- en drinkmoment worden er sport- en spelactiviteiten aangeboden in

een gymzaal, buiten of in de buurt van de locatie met toezicht en onder begeleiding van een medewerker.

Groep	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Afwijktijden:					
Vso	-	-	-	-	-
Basisgroep 1	15:00-15:30	15:00-15:30	-	15:00-15:30	-
Deze tijden wijken we niet af:	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
Vso	07:00-08:45 (even weken)	07:00-08:45 (oneven weken)	-	07:00-08:45 (Wekelijks)	-
Basisgroep 1	14:00-15:00 15:30-18:15	14:00-15:00 15:30-18:15	Samengevoegd met SportBSO de Karmel	14:00-15:00 15:30-18:15	Samengevoegd met SportBSO de Karmel

Bij een laag kindaantal op woensdag- en vrijdagmiddag en in de schoolvakanties zijn wij samengevoegd met de locatie SportBSO in de Roos. Op studiedagen worden de kinderen in overleg de hele dag opgevangen als ouders hiervoor een aanvraag indienen. Het kan zijn dat hierin wordt samengevoegd met locatie SportBSO in de Roos.

Tijdens de vakantieweken, bij aaneengesloten openstelling van elf uur kan maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste BKR (beroepskracht-kindratio). Dit kan per dag verschillen, maar moet wel voor elke week hetzelfde zijn. Als er een ander breng- en haalgedrag is ontstaan, passen we de werktijden van de medewerkers opnieuw aan.

	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag
tijden wijken we niet af	07.00 – 08.00	07.00 – 08.00	07.00 – 08.00	07.00 – 08.00	07.00 – 08.00
	08.30 – 13.00	08.30 – 13.00	08.30 – 13.00	08.30 – 13.00	08.30 – 13.00
	15.00 – 16.30	15.00 – 16.30	15.00 – 16.30	15.00 – 16.30	15.00 – 16.30
	17.00 – 18.00	17.00 – 18.00	17.00 – 18.00	17.00 – 18.00	17.00 – 18.00
Tijden wijken we wel af	08.00 – 08.30	08.00 – 08.30	08.00 – 08.30	08.00 – 08.30	08.00 – 08.30
	13.00 – 15.00	13.00 – 15.00	13.00 – 15.00	13.00 – 15.00	13.00 – 15.00
	16.30 – 17.00	16.30 – 17.00	16.30 – 17.00	16.30 – 17.00	16.30 – 17.00

3.6. Mentorschap

Elk kind binnen SportBSO het Turfschip krijgt een medewerker aangewezen die zal dienen als mentor. Wie de mentor van het kind is, zal ook aan de ouders per mail worden doorgegeven en ook worden vermeld in Bitcare. Wie de mentor is van het kind zal afhankelijk zijn van de momenten dat het kind naar BSO gaat. SportBSO het Turfschip streeft ernaar om de medewerker die het vaakst aanwezig is wanneer het kind op de BSO is, ook de mentor te laten zijn. De verantwoordelijkheden van de mentor zijn het bijhouden van de ontwikkelingen van het kind. Dit gebeurt minimaal 1 keer per jaar. De observatie gebeurt via de observatielijst Welbevinden in Situaties (WiS). Deze observatielijst wordt door elk mentor toegevoegd aan zijn of haar mentormap. Daarnaast is de mentor het aanspreekpunt voor de ouders van het kind en het kind zelf. Verkregen informatie over

de ontwikkeling van het kind wordt door de mentor in een gepland gesprek, mondeling bij het brengen/ophalen of per mail gecommuniceerd met de ouders.

3.7. Groepsregels

Bij elke groep van de SportBSO gelden een aantal groepsregels:

- Naar elkaar luisteren: dit betekent elkaar laten uitpraten en met aandacht naar elkaar luisteren.
- Elkaar niet buitensluiten: iedereen is gelijkwaardig, bij een eet- en drinkmoment zit je naast iedereen en je luistert naar elkaar.
- Je kunt met iedereen samen spelen: kiezen mag natuurlijk tijdens eigen spelmomenten maar bij een gezamenlijke activiteit moet je met iedereen kunnen spelen, hetzelfde geldt voor het naast elkaar lopen
- Geen gebruik van “verkeerde” woorden (vloeken, stom, etc.): bij gebruik van verkeerde woorden wordt het kind daarop gecorrigeerd. Bij meerdere keren herhaling kan er met de ouders van het kind afspraken gemaakt worden.
- Met respect de ander benaderen: iedereen in zijn waarde laten. Het is voor ons vanzelfsprekend om waarden en normen uit verschillende culturen te accepteren en te respecteren. Met verschillen in opvoeding, levensovertuiging, taal, voeding en kleding wordt rekening gehouden.
- Iedereen houdt zich aan de gemaakte afspraken: iedereen houdt zich aan de gemaakte groepsregels en de gemaakte afspraken rondom speelgoed, etc. De groep spreekt elkaar aan op gedrag en regels die afgesproken zijn.
- Altijd vragen of zeggen waar je heen gaat: moet een kind naar de wc of wil het ergens anders spelen? Een kind geeft aan bij de medewerker als hij/zij naar de wc moet, de medewerker weet op deze manier waar het kind is, kan vragen of het kind hulp nodig heeft en de belangrijkste regel, het kind wordt op deze manier weer even gezien.
- Heb je ruzie? Dan maak je het weer goed: Kinderen leren bij de SportBSO oprecht hun excuses aan te bieden, medewerkers bemiddelen hierbij. Zij maken het conflict bespreekbaar en laten zien wat voor gedrag het teweeg kan brengen bij kinderen.

3.8. Komen en gaan

Tijdens reguliere schoolweken haalt een voor de kinderen bekende volwassene de kinderen op van school. Tijdens het ophalen hebben alle ophaalkrachten van de SportBSO een herkenbaar shirt aan met het logo van de locatie erop. Dit om duidelijk zichtbaar te zijn voor kinderen en leerkrachten. De medewerkers hebben in principe een vaste school waar ze gedurende de week de kinderen ophalen. Dit in verband met de duidelijkheid naar kinderen en leerkrachten toe. Het is bovendien makkelijker de informatieoverdracht rondom kinderen te bespreken wanneer er steeds een vaste medewerker is. De medewerkers stellen zich altijd voor aan de kinderen en de leerkrachten. In de meeste gevallen worden de nieuwe kinderen en de kinderen van de onderbouw bij de klas opgehaald. Die iets oudere kinderen komen naar een vaste verzamelplek. Het vervoer van de kinderen van de BSO naar school en van school naar de BSO gebeurt voornamelijk met de auto/bus of lopend.

Tijdens de intake wordt er met ouders besproken of kinderen zelf kunnen en mogen fietsen en onder welke condities. Als kinderen zelfstandig naar SportBSO het Turfschip fietsen wordt dit geregistreerd in Bitcare. Deze zelfstandigheid geldt alleen voor kinderen vanaf 7 jaar die na overleg kunnen aantonen dat zij zelfstandig kunnen fietsen.

Bij het ophalen van de kinderen kan er verwarring ontstaan over wie op dat moment de autoriteit heeft: de ouder of de medewerker. Met ouders en kinderen wordt er afgesproken dat, zodra de ouders er weer zijn, zij de leiding over hun kind hebben. Het kind en ouder melden zich altijd af bij de medewerkers voor ze vertrekken. Ouders zijn op de hoogte van het gewenste gedrag rondom het opruimen, gedag zeggen, schoenen/jassen aandoen en stimuleren de kinderen tot dit gedrag. Tijdens

het ophaalmoment is er altijd even contact tussen medewerkers en ouders. Hier is de gelegenheid om de dag door te spreken met de ouders, bijzondere dingen te melden, eventuele informatie vanuit de school door te geven etc. De SportBSO vindt het heel belangrijk dat er een goed en intensief contact is met ouders. Gestimuleerd wordt dat ouders naar de medewerkers komen als zij ergens meezitten, iets willen bespreken of suggesties hebben.

3.9. Eet- en drinkmoment

Als de kinderen bij SportBSO het Turfschip komen wordt er gezamenlijk iets gegeten en gedronken. Kinderen kunnen tijdens dit moment vertellen over wat hun bezighoudt en wat ze hebben meegemaakt. De behoefte om dit te doen kan per kind verschillen. Ieder kind krijgt in ieder geval de gelegenheid om iets te vertellen en iedereen luistert naar elkaar. Daarna wordt er opgeruimd en wordt er gekozen voor een gezamenlijke activiteit. SportBSO het Turfschip kent een vast aantal momenten voor eten en/of drinken.

- 14:30-14:45 Aankomst in de BSO na school met de eindtijden 14:00 *of* 14:15.
- 15:30-15:45 Aankomst in de BSO na school met de eindtijden 15:00 *of* 15:15
- 16:30-16:45 Na de sport-en spelactiviteiten

Bij een hele dag opvang vinden de eet- en drinkmomenten plaats in de ochtend tussen 09:30-10:00, tussen de middag tussen 12:00-13:00 en in de middag tussen 15:00-15:30 en 16:30-17:00.

De SportBSO staat voor gezonde en verantwoorde voeding. Tijdens de broodmaaltijd is er de keuze uit een broodje met hartig beleg en met zoet. Het beleg wordt afgewisseld. Tijdens het fruit/snack moment is er in de meeste gevallen fruit, groenten of een koekje. De kinderen drinken limonadesiroop, melk of water. Tijdens een verjaardag of een ander feestelijk moment is het toegestaan om te trakteren op wat lekkers, snoep of iets dergelijks. Tijdens de reguliere dagen wordt er bijna geen snoep genuttigd op de BSO. Om het eten goed te laten verlopen, hanteert de SportBSO een aantal basisregels.

Zorg en aandacht

- Er wordt gegeten aan tafel;
- Iedereen kan naast elkaar zitten;
- We eten netjes;
- We proberen op te eten wat we op ons bord hebben genomen
- De SportBSO leert kinderen met zorg de tafel dekken, en laten ze hierbij helpen. Ook helpen de kinderen met afruimen.

Plezier en gezelligheid

- Kinderen worden gestimuleerd maar niet gedwongen om bepaalde dingen of hoeveelheden te eten;
- Eten moet geen strijd worden. Kinderen moeten wel leren de juiste hoeveelheden te nemen en ook de minder lekkere delen van het eten te nuttigen;
- Kinderen krijgen keuzemogelijkheid in het beleg dat ze op hun brood willen, dit bestaat meestal uit 2 verschillende keuzes. Het maximaal aantal boterhammen is 4 per kind;
- Eten moet een rustmoment zijn, dit betekent dat er voldoende tijd moet zijn, dit voorkomt stress bij het eten.

Hygiëne en kwaliteit

- Kinderen en medewerkers wassen hun handen voor het eten;

- De SportBSO geeft kwalitatief goede voeding: (licht)bruinbrood, vers fruit en beperkt suikers en vet;
- De SportBSO houdt rekening met individuele diëten en principes.

3.10. Verjaardag

Voor kinderen is een verjaardag en al helemaal hun eigen verjaardag, een spannende gebeurtenis. Op de SportBSO wordt dit feestelijk gebeuren dan ook niet vergeten. Een verjaardag op de SportBSO wordt als volgt gevierd:

- Elk kind mag zijn/haar verjaardag vieren op de SportBSO;
- Elk kind krijgt een klein presentje van de SportBSO;
- Een kind mag zelf een traktatie meenemen;
- Alleen als ouders nadrukkelijk aangeven niet te willen dat de verjaardag gevierd wordt, wordt dit niet gedaan;
- De datum van viering van de verjaardag wordt gedaan in overleg met ouders en medewerkers;
- Er wordt bekeken of er niet te veel verjaardagen op een dag zijn (maximaal 2 verjaardagen per dag vieren, zo blijft het kind zich ook speciaal voelen);
- Als een kind zelf een traktatie meeneemt wordt thuis bepaald of trakteren alleen in de eigen groep of breder gedaan wordt;
- Het viermoment wordt normaliter in de eigen basisgroep gedaan, bij kleine groepen kan samen met een andere basisgroep gevierd worden;
- Tijdens het viermoment wordt er gezongen voor de jarige en mag de jarige op een stoel/tafel staan;
- Na felicitaties en een cadeautje vanuit de SportBSO wordt de traktatie uitgedeeld;

3.11. Vriendjes

Het is leuk voor de kinderen van de SportBSO te laten zien aan hun vriendjes waar ze naar schooltijd heen gaan en wat ze dan allemaal doen. Daarom organiseren wij meerdere keren per jaar een vriendjes/vriendinnetjes dag. Op die dag mogen de kinderen allemaal één vriendje of vriendinnetje meenemen naar de SportBSO. Het vervoer naar de BSO wordt door de BSO geregeld, het ophalen op BSO gaat via de ouders van het kind of het vriendje daarvan.

3.12. Ziekte

Indien een kind ziek wordt op de SportBSO, zal de medewerker in principe contact opnemen met de ouders om samen te overleggen wat er dient te gebeuren. Als de ziekte niet te ernstig is kunnen kinderen deze dag op de SportBSO blijven, belangrijk hierbij is dat ouders wel altijd bereikbaar blijven. Voor ziekte hanteren wij geen vaste regels, wel zijn er een aantal richtlijnen die we hanteren:

- Als een kind thuis al ziek is en hoge koorts heeft is het verstandig om thuis te blijven.
- Als een kind koorts krijgt boven de 38 graden nemen we contact op met de ouders om te overleggen.
- Als het kind zich ziek voelt en/of het moet overgeven nemen we contact op met ouders om te overleggen, de temperatuur wordt altijd opgemeten bij het kind.
- Het toedienen van medicatie gebeurt alleen na overleg met ouders en ondertekening van het formulier medicatieverstrekking.
- In geval van een besmettelijke ziekte, krentenbaard o.i.d., adviseren wij om thuis te blijven.

3.13. Inenting en vaccinatie

Wij volgen de algemene richtlijnen vanuit de GGD Nederland voor inenting en vaccinatie. De SportBSO laat ongevaccineerde kinderen wel toe op de vestiging. Bij de start van de opvang wordt op het inschrijfformulier aangegeven dat ouders bekend zijn met ons vaccinatiebeleid. Omdat deelname aan het Rijksvaccinatieprogramma in Nederland niet verplicht is, kan het voorkomen dat ook ongevaccineerde kinderen onze BSO bezoeken.

Ouders hoeven niet aan te geven of hun kind wel of niet gevaccineerd is volgens het Rijksvaccinatieprogramma. Mocht er in de omgeving van de BSO een uitbraak van één van de kinderziektes uit het Rijksvaccinatieprogramma dan zal de locatiemanager niet direct weten welke kinderen deelnemen aan het Rijksvaccinatieprogramma. Een goede en volledige communicatie naar alle ouders, conform advies van de GGD, vinden wij in het geval van een uitbraak heel belangrijk. Om ervoor te zorgen dat we ouders goed kunnen informeren stemmen we de inhoud af met de GGD. Wij zullen vervolgens met een nieuwsbericht via Bitcare ouders op de hoogte brengen van de uitbraak. Ouders zijn zelf verantwoordelijk dat zij onze nieuwsberichten lezen en daar adequaat naar handelen.

Als bekend is dat bepaalde kinderziektes op een vestiging heersen, zorgt de locatiemanager er altijd direct voor dat de hygiëneregels verder worden opgeschroefd. Zo beperken we de kans op verspreiding zoveel als mogelijk.

Voor de meeste kinderziektes geldt dat besmette kinderen gewoon naar de opvang kunnen komen. Als dit niet het geval is of als er risico's verbonden zijn aan de kinderziekte (bijvoorbeeld bij een ziekte als de Rodehond, die risico met zich meebrengt voor zwangere vrouwen) dan worden ouders hierover geïnformeerd.

Wilt u meer weten over kinderziektes? Kijk dan op www.rivm.nl. Dit is de site van het Rijksinstituut van de Volksgezondheid, die verantwoordelijk is voor het Rijksvaccinatieprogramma.

3.14. Achterwacht

Op de locatie van SportBSO het Turfschip fungeert de beheerder van de accommodatie als achterwacht. De achterwacht is een persoon die gewaarschuwd kan worden in geval van calamiteiten. Deze bevindt zich in hetzelfde gebouw en draagt, op het moment dat de SportBSO draait, zorg voor het gehele gebouw van het Turfschip.

3.15. Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Vanaf 1 januari 2019 zijn we vanuit de wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang verplicht om te werken met een pedagogisch beleidsmedewerker en een pedagogisch coach. De pedagogisch beleidsmedewerker houdt zich bezig met de ontwikkeling en implementatie van pedagogisch beleid. Per kindercentrum wordt minimaal 50 uur per jaar berekend. Voor deze uren huren we extern 'Esther Thissen' als pedagogisch beleidsmedewerker in.

De pedagogisch coach coacht de medewerkers bij de dagelijkse werkzaamheden op de groep. Iedere medewerker wordt jaarlijks gecoacht. Per fulltime formatieplaats wordt minimaal 10 uur coaching per jaar berekend. De verdeling van het totaal aantal uren over de medewerkers is maatwerk. Voor SportBSO het Turfschip komen we in 2022 uit op totaal 7,20 uren. De pedagogisch coach binnen de organisatie is 'Esther Thissen'. Zij draagt bij aan kwaliteitsverbetering door het coachen, ondersteunen en adviseren van medewerkers bij de begeleiding van de groep kinderen (ook in

complexe situaties). Zij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het pedagogisch handelen volgens ons pedagogisch beleid. We proberen daarnaast de inzet van de pedagogisch coach op de locaties/groepen zo te verdelen over het jaar, dat er meerdere momenten gedurende het jaar zijn dat zij aanwezig zijn op de locatie. Via de locatiemanager hoort u welke periode/weken de pedagogisch coach op de locatie aanwezig zal zijn.

3.16. Ondersteuning door andere volwassenen

Veiligheid moet ten alle tijde gewaarborgd blijven. Onze medewerkers worden daardoor op verschillende manieren ondersteund door andere volwassenen. Zo zal er altijd een achterwacht fysiek aanwezig zijn in het gebouw. Ook tijdens het ophalen van de kinderen zal er gebruik gemaakt worden van volwassenen en chauffeurs, waardoor er nooit kinderen alleen op de SportBSO zullen verblijven. Daarnaast kan er tijdens verschillende activiteiten hulp worden ingeroepen van ouders of andere volwassenen.

3.17. Stagiaires en beroepskrachten in opleiding

De SportBSO maakt gebruik van stagiaires en beroepskrachten in opleiding. Zij staan altijd boventallig op de groep.

Taken stagiaires en beroepskrachten in opleiding en vrijwilligers

Een stagiair of beroepskracht in opleiding draait bij ons mee om zich te kunnen oriënteren op zijn/haar toekomstig werkveld. Een juiste indruk krijgen van de taken en verantwoordelijkheden staan voorop. Tijdens de stage zal hij/zij hoofdzakelijk dienen als ondersteuning voor medewerkers door samen met de medewerkers de taken aan te pakken of te verdelen. Mogelijke taken zijn:

- Ophalen kinderen;
- Ondersteunen bij sport en spel activiteiten;
- Zelfstandig sport en spel activiteiten verzorgen;
- Ondersteunen bij het eten;
- 'Vliegende keep';
- Werken aan schoolopdrachten (niet voor vrijwilligers).

Begeleiding vanuit de SportBSO

Een stagiaire of beroepskrachten in opleiding of vrijwilliger zal altijd een vaste begeleider/aanspreekpunt hebben. Meestal heeft deze begeleider ook de meeste contactmomenten met hem/haar. Per dag wordt er besproken wat de taken en verantwoordelijkheden voor die dag zijn en ook altijd aan het eind van de dag zullen zij bespreken hoe dit is gegaan. Binnen 4 weken vindt er een gesprek plaats waarin wordt gekeken of alle loopt zoals het hoort. Bij studenten zal er halverwege of zelfs meerdere malen (afhankelijk van de wens van de school) een beoordeling zijn waarin aandachtspunten en verwachtingen voor de komende periode zullen worden besproken.

Hoofdstuk 4 Spel en activiteiten

In dit hoofdstuk worden nader ingegaan op de activiteitenprogrammering op de BSO en de spelmomenten. Aanwezige materialen van de SportBSO worden nader toelicht. Wat heeft een gezelschapsspelletje voor invloed op de ontwikkeling van een kind? Waarom is buitenspelen zo belangrijk?

4.1. Daginulling en activiteiten

De SportBSO wil meer zijn dan opvang alleen. De SportBSO vindt het heel belangrijk om een uitgebreid en gevarieerd activiteitenprogramma aan te bieden. Elke dag bieden we een sportspelactiviteit van 45 minuten aan. We bieden juist verschillende sporten aan om de kinderen ermee kennis te laten maken, zodat de kinderen erachter kunnen komen waar hun interesse ligt. Ook bieden we verschillende sporten aan om hun motorische vaardigheden te verbeteren. Naast de mogelijkheid tot sporten is er voor kinderen ook de mogelijkheid om in alle rust een boekje te lezen, een spelletje te doen, te tekenen of knutselen of gewoon even te hangen. Niet alles kan natuurlijk op ieder moment aangeboden worden, maar de wensen en behoeften van kinderen staan zoveel mogelijk centraal bij de invulling van het programma. Soms zullen kinderen ook de behoefte hebben om even niets te doen. Als ze dat willen kunnen ze zich altijd terugtrekken in een van de ruimtes of de rusthoeken die op verschillende plekken aanwezig zijn. Om zelf te spelen, even te hangen, gewoon wat te mijmeren, muziek te luisteren, te lezen of in alle rust zelf wat te spelen. We vinden het van groot belang dat kinderen naast activiteiten uit het programma ook lekker buiten kunnen gaan spelen. De interesse en wensen van kinderen zijn verschillend per leeftijd. Daarom springen wij daar ook op in door verschillende activiteiten aan te bieden voor zowel de jongere als de oudere kinderen.

Activiteiten kunnen ook 'buitenshuis' plaatsvinden hierover wordt u als ouder geïnformeerd, maar er wordt ten alle tijden gestart op de locatie. Hier kunnen ouders hun kind brengen en ophalen, tenzij voor aanvang andere afspraken zijn gemaakt met de ouders i.v.m. een activiteit (bijvoorbeeld ophalen bij het zwembad of speeltuin).

Het gebeurt met enige regelmaat dat de kinderen van SportBSO het Turfschip voor een activiteit naar SportBSO in de Roos gaan.

4.2 Vakantieprogramma

Iedere schoolvakantie heeft een uitdagend vakantieprogramma waar de kinderen van SportBSO het Turfschip en SportBSO in de Roos gezamenlijkheid aan deelnemen op de locatie van SportBSO in de Roos.

4.3. Ontwikkelingsgerichte spelmaterialen

SportBSO het Turfschip heeft spelmateriaal uitgekozen waarmee elk kind kan spelen op het niveau van zijn of haar eigen sociaal-emotionele, cognitieve en motorische ontwikkeling. Kinderen kiezen meestal zelf waarmee ze willen spelen. Soms is dit echter niet mogelijk, een kind is dan verveeld en weet niet wat hij/zij moet doen. Verveling is een onaangenaam gevoel van lusteloosheid, van desinteresse, van hangerigheid, grenzend aan ergernis. Verveling treedt op als alle dingen die leuk en interessant zijn om te doen niet kunnen of niet mogen, en men toch geen zin heeft om niets te doen. Verveling kan het gevolg zijn van een gebrek aan prikkels, of van prikkels die als saai, eentonig of repetitief ervaren worden. De medewerkers proberen hierbij het kind te helpen. Zij proberen de ontwikkeling van het kind te stimuleren, door hen te motiveren toch zelf iets uit te kiezen.

4.4. Aanwezige spelmaterialen

Om de ontwikkeling van een kind optimaal te stimuleren heeft SportBSO het Turfschip bewust gekozen voor materialen die aansluiten op de verschillende ontwikkelingsgebieden en leeftijdsgroepen.

Sociaal-emotioneel: gezelschapsspelletjes, verkleedkleden, cd-speler, etc. Deze activiteiten zijn een prima instrument om de sociaal- emotionele ontwikkeling te ondersteunen en sociale vaardigheden te oefenen. Hiermee krijgen de kinderen ervaring met:

- volop aandacht houden en concentratie
- teleurstelling en succes, winnen en verliezen
- principes als 'om de beurt', 'beurt overslaan', 'twee keer achter elkaar'
- iets hoe dan ook afmaken
- geluksfactoren
- oorzaak-gevolg, consequenties
- sociale communicatie over en weer
- omgaan met regels
- instructie en opdrachten uitvoeren, ook als ze niet leuk zijn
- emoties gereguleerd uiten en verwerken

Fijne motoriek: gereedschappen en materialen voor knutselen en tekenen.

Door het oefenen van verschillende vaardigheden zoals parels rijgen, schroeven draaien, veters strikken, knopen of ritsen dichtdoen, etc. wordt aan de ontwikkeling van de fijne motoriek gewerkt. Een goede fijne motoriek vormt de basis voor het schrijven.

Grove motoriek: Een sporthal met daarbij horende materialen. Verder hebben we ballen, vang en goomaterialen, skippyballen, twister. Door met de kinderen veel te bewegen met het hele lichaam, wordt de grove motoriek ontwikkeld. Een goede grove motoriek vormt de basis van alle bewegingen, zorgt ervoor dat een kind op een ontspannen manier de aandacht kan richten op meer complexe opdrachten zoals bijvoorbeeld fietsen of zwemmen.

Creativiteit: verf, klei, krijt, papier, karton, stof voorwerpen uit de natuur etc. Maar ook muziek, drama en dans vallen onder creativiteit. Creativiteit is het vermogen om nieuwe en/of ongebruikelijke oplossingen voor bestaande problemen te vinden. Creativiteit is een gedragsvorm die ontwikkelend is. Creativiteit is een eigenschap die ieder in zich heeft op een eigen manier. Door middel van creatief bezig zijn op SportBSO het Turfschip, doen kinderen kennis en ervaring op, waar inzet een onmisbaar onderdeel van is.

Cognitie: leesboekjes, puzzeltjes etc. SportBSO het Turfschip is lid van de bibliotheek en zorgt voor afwisseling van de leesboeken. Ook door middel van cognitieve spelletjes, bijvoorbeeld taal, galgje, memorie, winkeltje spelen met afrekenen/kassa etc. Lezen is belangrijk voor ieder mens. SportBSO het Turfschip heeft een ruime keuze in leesboeken e.d. Door lezen wordt de kennis van kinderen vergroot.

Slotwoord

Dit pedagogisch beleid moet gezien worden als een leidraad die, in de loop van de tijd en door veranderende inzichten, kan worden aangevuld en/of bijgesteld. Om het pedagogisch handelen zo optimaal mogelijk te laten zijn, zal het regelmatig binnen de teamvergadering worden besproken.